

**PREDLOG
SKRAJŠANI POSTOPEK
EVA 2017-2611-0049**

**ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA
O INTERVENTNEM UKREPU NA PODROČJU TRGA DELA**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji se zaradi staranja prebivalstva postopno povečuje tudi število brezposelnih oseb, starejših od 55 let. Njihov položaj na trgu dela je v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami slabši, saj so starejši za delodajalce manj zanimivi, ne le zaradi svoje starosti, ampak tudi zaradi slabše izobrazbene strukture, manjše fleksibilnosti, večje prisotnosti zdravstvenih težav in invalidnosti. Starejši brezposelni ostajajo brezposelni dlje časa, trajanje njihove brezposelnosti pa se podaljšuje, zaradi česar so v veliki meri izpostavljeni dolgotrajni brezposelnosti. Prizadevanje države za zmanjšanje negativnih učinkov staranja prebivalstva s spodbujanjem čim kasnejšega umika starejših s trga dela, torej s spodbujanjem zaposlovanja starejših oziroma z večjim vključevanjem neaktivnih delovno sposobnih prebivalcev na trg dela, je torej ključnega pomena.

Dejstvo je, da k izogibanju zaposlovanja starejših oseb s strani delodajalcev zagotovo pripomore tudi posebno pravno varstvo, ki gre starejšim delavcem na podlagi zakona, ki ureja delovna razmerja, kakor tudi negativna prepričanja delodajalcev o sposobnostih, prilagodljivosti, dodatnem izobraževanju starejših oseb, in morebiti še o čem drugem. Starejši delavci so torej prepoznani kot težje zaposljiva skupina na trgu dela, zato je smiselno njihovo zaposlovanje podpreti in spodbujati z različnimi komplementarnimi ukrepi. Eden izmed pozitivnih ukrepov je zagotovo tudi podaljšanje veljavnosti Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela. Obseg uveljavljanja spodbude za zaposlovanje brezposelnih oseb, starejših od 55 let, pod pogoji, določenimi z navedenim zakonom, je v času od uveljavitve zakona s 1. 1. 2016 glede na podatke Finančne uprave RS sicer ostal pod pričakovanji, pri čemer iz zbranih odzivov starejših brezposelnih oseb na omenjeni ukrep izhaja tudi njihova želja po čimprejšnji upokojitvi in prepričanje, da za delodajalce zaradi starosti niso več zanimivi, saj slednji raje zaposlijo mlajšo osebo. Čeprav je izvajanje ukrepa težko spremljati (otežen je tudi nadzor nad ustreznostjo izvajanja, prav tako ni mogoče oceniti njegove učinkovitosti), pa je njegova pozitivna stran v tem, da je administrativno nezahteven in dostopen vsem delodajalcem pod enakimi pogoji, njegovo izvajanje pa ni pogojeno z razpoložljivimi sredstvi proračuna (kot to npr. velja za ukrepe APZ), ampak ukrep celo povečuje prihodke v proračun preko plačila dohodnine in prispevkov delojemalca. Ukrep je namenjen spodbujanju zaposlovanja ciljni skupini brezposelnih oseb, ki je najtežje zaposljiva, zato je kombinacija ukrepov APZ in interventnega ukrepa smiselna in dobrodošla.

Glede na sedanji trend zaposlovanja, trenutno gospodarsko rast in njeno kratkoročno napoved se

ocenjuje, da se bo položaj na trgu dela tudi v prihodnje izboljševal. Ne glede na navedeno pa je potrebno zagotoviti, da država spodbudi zaposlovanje starejših brezposelnih oseb; število dolgotrajno brezposelnih starejših se namreč zaskrbljujoče viša, prav tako Republika Slovenija ostaja daleč pod povprečjem EU28 po delovni aktivnosti in stopnji zaposlenosti starejših.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga tega zakona je v podaljšanju možnosti uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost za največ dve leti, in sicer za vse zaposlitve oseb iz zakonsko določene ciljne skupine brezposelnih oseb, ki bodo sklenjene najkasneje do (vključno) 31. 12. 2019.

2.2 Načela

Predlog tega zakona je pripravljen ob upoštevanju načela zagotavljanja večje konkurenčnosti starejših brezposelnih oseb na trgu dela in načela znižanja stroškov delodajalcem pri zaposlovanju starejših.

2.3 Poglavitne rešitve

S tem gradivom se predlaga sprememba Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela (Uradni list RS, št. 90/15), na podlagi katere se bo podaljšala možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca, katere namen je s spodbujanjem zaposlovanja starejših oziroma z večjim vključevanjem neaktivnih delovno sposobnih prebivalcev na trg dela prispevati k zmanjšanju negativnih učinkov staranja prebivalstva ter k spodbujanju čim kasnejšega umika starejših s trga dela. Spodbudo lahko delodajalci uveljavljajo že na podlagi veljavnega zakona, za vse zaposlitve, sklenjene pod zakonsko določenimi pogoji v obdobju do 31. 12. 2019, in sicer za največ 24 mesecev; veljavnost zakona je omejena do 31. 12. 2017, s to spremembo pa se podaljšuje še za dve leti, t.j. do 31. 12. 2019.

Predlog tega zakona v osnovnem predpisu ne spreminja ciljne skupine oseb, za zaposlitev katerih je mogoče uveljaviti navedeno spodbudo. Ciljno skupino oseb še vedno predstavljajo brezposelne osebe, starejše od 55 let, ki so vsaj šest mesecev pred zaposlitvijo prijavljene v evidenci brezposelnih oseb. V primeru zaposlitve takšne brezposelne osebe v času veljavnosti zakona lahko delodajalec ne glede na sistemske predpise, ki določajo obveznost plačila prispevkov za posamezna socialna zavarovanja, uveljavi spodbudo v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost (t.j. prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti). Za slednje se ne zahteva zaposlitev za nedoločen čas, ampak lahko delodajalec omenjeno spodbudo uveljavi za vsakršno zaposlitev starejše brezposelne osebe, ne glede na čas njenega trajanja. Delodajalec lahko spodbudo v trajanju največ 24 mesecev uveljavi tudi v primeru več zaporedoma in za določen čas sklenjenih pogodb o zaposlitvi, če je oseba pri tem delodajalcu celoten čas zaposlena brez vmesnih prekinitev.

Nespremenjeni ostajajo tudi veljavni pogoji za uveljavitev spodbude, v skladu s katerimi je do nje upravičen delodajalec, ki zadnje tri mesece pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo ni začel postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi ali odpovedal pogodbe o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov, ki pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo ni imel blokiranega transakcijskega računa 30 ali več zaporednih dni in ki je v zadnjih šestih mesecih pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo redno izplačeval plače in plačeval obvezne prispevke za socialno varnost zaposlenim.

Morebitno predčasno prenehanje pogodbe o zaposlitvi (t.j. pred potekom prvih 24 mesecev zaposlitve zaradi npr. odpovedi s strani delodajalca) ni sankcionirano, posledično pa se na strani delodajalca ne vzpostavi obveznost plačila prispevkov za nazaj. Spodbudo lahko uveljavi vsaka pravna ali fizična oseba, ki ima v skladu z delovnopravno zakonodajo status delodajalca. Spodbuda je združljiva s programi aktivne politike zaposlovanja (v nadaljnjem besedilu: APZ) in jo je mogoče uveljaviti tudi v primeru vključitve starejše brezposelne osebe v katerikoli program APZ.

Predlog zakona ohranja tudi taksativno določen nabor spodbud za zaposlovanje, s katerimi ta spodbuda ni združljiva, in sicer spodbudo za zaposlovanje iz drugega odstavka 5. člena Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2017 (Uradni list RS, št. 87/09, 82/15 in 27/17), spodbudo za zaposlovanje na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo iz 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16), spodbudo za zaposlovanje za nedoločen čas iz prvega odstavka 39. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 21/13) ter spodbudo za zaposlovanje iz 74. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14), zaradi česar delodajalci tudi v nadalje ne bodo mogli biti hkrati upravičeni do omenjenih spodbud.

S podaljšanjem veljavnosti zakona se podaljšuje tudi obdobje začasne neuporabe določbe 156. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B in 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17), ki sicer prav tako določa spodbudo za zaposlovanje starejših delavcev, in sicer v obliki delne oprostitve plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima posledice za državni proračun in na druga javnofinančna sredstva.

V letu 2016 se je zaposlilo 6.386 brezposelnih oseb, starejših od 55 let, kar je za 35 % več kot v letu 2015 in 38,5 % več kot v letu 2014. V prvih osmih mesecih leta 2017 se ugoden trend zaposlovanja starejših brezposelnih oseb nadaljuje – zaposlilo se je 4.698 brezposelnih oseb, starejših od 55 let. K pozitivnim rezultatom je, poleg ugodnejših gospodarskih pogojev in drugih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, pripomogla tudi začasna zakonska spodbuda v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca.

Kljub pozitivnemu trendu zaposlovanja pa problem brezposelnosti starejših ostaja pereč in starejši so prepoznani kot težje zaposljiva skupina na trgu dela, zato je smiselno njihovo zaposlovanje podpreti in spodbujati z različnimi komplementarnimi ukrepi. Konec avgusta 2017 je bilo registriranih 22.622 brezposelnih oseb, starih 55 let ali več, kar je za 1,2 % manj kot avgusta 2016. Med vsemi brezposelnimi delež starejših od 55 let znaša 27,0 %, med njimi pa je kar 66 % takšnih, ki so brezposelni že več kot 12 mesecev in kar 45,2 % od teh jih prejema denarno nadomestilo za primer brezposelnosti (vir: ZRSZ, julij 2017). V kolikor brezposelne osebe, starejše od 55 let, pred nastankom brezposelnosti dosežejo zavarovalno dobo v trajanju več kot 25 let, pridobijo pravico do denarnega nadomestila za čas 25 mesecev.

Glede na boljše gospodarske pogoje in dejstvo, da se na trgu dela v Republiki Sloveniji že soočamo s pomanjkanjem delovne sile, se predvideva, da se bo le-to odrazilo tudi na večjem zaposlovanju starejših brezposelnih oseb. Za čimprejšnjo reintegracijo brezposelnih oseb, starejših od 55 let, na trg dela in podaljšanje njihove delovne aktivnosti se predlaga dveletno podaljšanje izvajanja začasne zakonske spodbude v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca. K izogibanju zaposlovanja starejših oseb zagotovo pripomorejo tudi negativna prepričanja delodajalcev o sposobnostih,

prilagodljivosti, dodatnem izobraževanju starejših oseb ipd., zato namerava ministrstvo, pristojno za delo, v prihodnjem letu izvesti tudi širšo javno kampanjo, s pomočjo katere bi vplivali na predsodke delodajalcev in spodbujali zaposlovanje starejših ter medgeneracijsko sodelovanje na delovnih mestih.

Cilj je, da se število zaposlitev brezposelnih oseb, starejših od 55 let, poveča na več kot 8.000 letno.

Podaljšanje veljavnosti začasnega ukrepa je skladno z načeli aktivnega staranja in z dokumentom Starejši in trg dela v Sloveniji, s katerim se je Vlada RS seznanila dne 1. 9. 2016.

Ukrep izvaja Finančna uprava RS (v nadaljnjem besedilu: FURS), ministrstvo, pristojno za delo, pa spremlja izvajanje na podlagi podatkov FURS o oddanih REK obrazcih delodajalcev. Na podlagi podatkov iz REK obrazcev ni mogoče ugotoviti, koliko delodajalcev in oseb je bilo v obdobju izvajanja vključenih v ukrep, prav tako ni mogoče ugotoviti trajanja teh zaposlitev, saj delodajalci spodbudo uveljavljajo za različna obdobja zaposlitve. Iz podatkov Finančne uprave RS (t.j. iz oddanih REK obrazcev) je razvidno, da je decembra 2016 ukrep koristilo 1.376 delodajalcev za 1.603 zaposlene.

Bolj natančno je mogoče na podlagi podatkov iz oddanih REK obrazcev v letu 2016 oceniti finančne posledice v letu 2016:

- prihodki proračuna iz naslova dohodnine so se na letni ravni povečali za 0,6 mio EUR,
- vplačani prispevki za socialno varnost za 1,7 mio EUR,
- delodajalci pa so spodbudo uveljavljali v višini 1,3 mio EUR.

Ocenjen dodatni prihodek v proračun in socialne blagajne znaša cca. 1 mio EUR v 2016. V prvih štirih mesecih 2017 (januar-april) je spodbuda delodajalcem znašala 713 tisoč eur, plačani pa so bili prispevki delojemalca v okvirni višini 940 tisoč EUR ter akontacija dohodnine v višini 330 tisoč EUR. V navedenih ocenah niso šteti prihranki proračuna zaradi neizvajanja 156. člena ZPIZ-2 in višina neizkoriščene pravice do denarnega nadomestila ali denarne socialne pomoči, v primeru, kadar se s pomočjo spodbude zaposli prejemnik navedenih transferjev.

Ocena finančnih posledic predloga zakona v letih 2018 – 2019:

Izračun ocene finančnih posledic temelji na bruto plači v znesku 804,96 EUR/mesečno (minimalna plača) in predpostavki, da se bo s pomočjo spodbude po ZIUPTD v letu 2018 in 2019 povprečno letno zaposlilo 3.000 brezposelnih oseb iz ciljne skupine (zaradi postopnega zaposlovanja tekom koledarskega leta) ter da delodajalci (glede na dosedanje izkušnje) spodbude ne bodo uveljavljali za celotno obdobje 24 mesecev za vse novo zaposlene (predvideva se, da je takšnih 2.000 v povprečju letno).

Ob uveljavitvi predlaganega podaljšanja spodbude bi se na podlagi opisanih predpostavk prihodki proračuna iz naslova dohodnine v letu 2018 na letni ravni povečali za 2 mio EUR, vplačani prispevki za socialno varnost pa za 1,6 mio EUR. V letu 2019 bi se prihodki proračuna iz naslova dohodnine povečali za 3,4 mio EUR, vplačani prispevki za socialno varnost pa za 2,7 mio EUR. Ocenjen dodatni prihodek v proračun in socialne blagajne znaša 3,6 mio EUR v 2018 in 6,1 mio EUR v 2019. Ocena finančnih posledic v letih 2018 – 2021 je podrobno razvidna iz Tabele 1.

Tabela 1: Ocena finančnih posledic

VRSTA PRISPEVKA	OCENA 2018 (predvideno povprečno letno št. vključitev = 3.000)		OCENA 2019 (predvideno št. vključitev = prenos 2.000 iz 2016 + 3.000 novih vključitev)		OCENA 2020 (predvideno št. vključitev = prenos 2.000 iz 2018 + 3.000 iz 2019)		OCENA 2021 (predvideno povprečno letno št. vključitev = prenos 2.000 vključitev iz 2019)	
	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	2.564.602,56	4.491.676,80	4.274.166,63	7.485.828,55	4.274.166,63	7.485.828,55	1.709.735,04	2.994.451,20
za zdravstveno zavarovanje	1.900.993,54	1.843.036,42	3.168.195,83	3.071.604,49	3.168.195,83	3.071.604,49	1.267.329,02	1.228.690,94
za starševsko varstvo	28.978,56	28.978,56	48.295,67	48.295,67	48.295,67	48.295,67	19.319,04	19.319,04
za zaposlovanje	17.387,14	40.569,98	10.432,28	67.613,94	10.432,28	67.613,94	11.591,42	27.046,66
za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	255.977,28	-	426.611,73	-	426.611,73	-	102.390,91	-
SKUPAJ	4.767.939,07	6.404.261,76	7.927.702,14	10.673.342,65	7.927.702,14	10.673.342,65	3.110.365,44	4.269.507,84
PLAČANA AKONTACIJA DOHODNINE	2.026.440,00		3.377.400,00		3.377.400,00		3.377.400,00	
DODATNI PRIHODKI V PRORAČUN IN SOCIALNE BLAGAJNE	3.662.762,69		6.123.040,51		6.123.040,51		4.536.542,40	

Nadalje se ocenjuje, da bi večje zaposlovanje starejših hkrati povzročilo tudi dodaten prihranek pri izplačilih denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in denarne socialne pomoči, in sicer zaradi:

- zmanjšanja izplačil denarnega nadomestila starejšim brezposelnim osebam v ocenjeni višini 8,5 mio EUR (povprečno 2.000 prejemnikov x povprečna višina denarnega nadomestila 705 EUR/ II. bruto x povprečno 6 mesecev pravice);
- zmanjšanja izplačil denarne socialne pomoči v ocenjeni višini 1,7 mio EUR (povprečno 1.000 prejemnikov x povprečna višina denarne socialne pomoči 283,00 EUR x povprečno 6 mesecev).

Zaradi predlagane spodbude bo priliv v socialne blagajne sicer nižji, vendar se bodo ob uvedbi spodbude na letni ravni prihodki proračuna povečali tako iz naslova dohodnine kot iz naslova vplačanih prispevkov za socialno varnost delavca, hkrati pa se bodo zmanjšali proračunski odhodki iz naslova izplačil denarnih nadomestil za primer brezposelnosti ter denarnih socialnih pomoči.

Določba 156. člena ZPIZ-2 določa, da so zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev iz prve alineje prvega odstavka 153. člena tega zakona oproščeni plačila prispevkov delodajalcev v višini 30 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti, in v višini 50% za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena ZPIZ-2. V primeru, če zakonska podlaga, ki podaljšuje neuporabo 156. člena ZPIZ-2 v letih 2018 in 2019, ne bi bila sprejeta in bi bili torej vsi delodajalci, ki zaposlujejo starejše delavce, upravičeni do delne oprostitve plačila prispevkov po 156. členu ZPIZ-2, bi po podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na letni ravni nastale finančne posledice za proračun v višini 18 mio EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona v sprejetem državnem proračunu ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE

UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Kar nekaj držav EU s pomočjo finančnih spodbud delodajalcem za že zaposlene starejše delavce ali pa starejše brezposelne skuša ohraniti ali pa zvišati stopnjo zaposlenosti starejših oseb (npr. Avstrija, Nemčija, Nizozemska).

Avstrija

je v letih od 1996 do 2009 izvajala tako imenovani "bonus-malus sistem", s katerim so se delodajalcem znižali stroški dela ob zaposlitvi osebe, starejše kot 50 let, povečali pa so se, če so osebo, starejšo od 50 let, zaposleno več kot 10 let, odpustili. Avstrija bo glede na program avstrijske vlade za obdobje 2013-2018 navedeni ukrep ponovno izvajala v letih 2016/17. So pa starejši brezposelni tudi ena izmed ciljnih skupin programa "come back", ki se izvaja od leta 1998. Če delodajalec zaposli brezposelno osebo (starejša brezposelna oseba - moški 50+ in ženske 45+), je upravičen do subvencije plač in prispevkov za obdobje dveh let. Program ni namenjen delodajalcem iz javnega sektorja in političnim strankam. Od leta 2013 dalje pa je v veljavi "come back plus" program, ki je namenjen zaposlovanju starejših brezposelnih oseb z zdravstvenimi težavami, v okviru katerega država prav tako sofinancira plačo, in sicer za obdobje enega leta. Višina subvencije pa je odvisna od tega, ali gre za profitno ali neprofitno organizacijo.

Nemčija

za spodbujanje zaposlovanja starejših prav tako uvaja subvencije za delodajalce. Država v primeru zaposlitve osebe, starejše od 50 let, delodajalcem subvencionira del plače za obdobje od 12 do 36 mesecev, pod pogojem, da delavec ohrani zaposlitev vsaj 12 mesecev po izteku programa.

Nizozemska

je leta 2009 sprejela nov zakon na področju zdravstvenega zavarovanja, s katerim je uvedla dodatne spodbude delodajalcem v primeru zaposlovanja starejših oseb. Država tako v primeru zaposlenih, ki so v bolniškem staležu, krije bolniško (do dveh let), kar je sicer strošek delodajalca. Zakonska sprememba je prehodna in velja do leta 2019, ko vlada ocenjuje, da bo stanje na trgu dela glede zaposlovanja starejših boljše.

Predlog zakona ni predmet usklajevanj s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel

Spodbude ni potrebno uveljavljati z vlogo (ni predhodnega preverjanja izpolnjevanja pogojev), niti pridobiti kakršnekoli odobritve s strani določenega upravnega organa, ampak delodajalec, ki izpolnjuje zakonsko določene pogoje, prispevke delodajalca zgolj obračuna, ne pa tudi plača, in sicer v roku ter na način, predpisan z zakonodajo, ki ureja področje davkov in prispevkov (obrazec REK-1); delodajalec je izpolnjevanje naštetih zakonskih pogojev za uveljavljanje spodbude po ZIUPTD dolžan preveriti sam, saj kot vlagatelj sam odgovarja za pravilnost davčnega obračuna. Sam postopek zaposlitve starejše brezposelne osebe zaradi nameravanega uveljavljanja spodbude nima nikakršnih posebnosti, delodajalec pa po sklenjeni pogodbi o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo uveljavljanje oprostitve plačila prispevkov delodajalca prikaže na REK-1 obrazcu.

- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen
Ne.
- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj opravljanja dejavnosti oziroma izpolnjevanja obveznosti
Oprostitev plačevanja prispevkov se izvaja preko Finančne uprave RS.
- podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja
Ne.
- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov
Ne.
- ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva
Ne.
- ali se bodo zaradi ukinitvev postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva
Ne.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- posledice na zaposlenost in trg dela ter na socialno vključenost in zaščito določenih skupin
Podaljšanje veljavnosti zakona bo prispevalo k porastu zaposlenosti starejših brezposelnih oseb, saj se s spodbudo tudi v nadalje znižuje delodajalčev strošek plače, in sicer za znesek prispevkov za socialno varnost na bruto plačo (tkim. drugi bruto), ki jih plačuje delodajalec v višini 16,10 % (oziroma v višini 16,34 %, v kolikor gre za zaposlitev za določen čas – drugi odstavek 39. člena ZUTD-A).

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona
– širši javnosti (mediji, spletne predstavitve);
/
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa
Finančna uprava RS, Zavod RS za zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- metode za spremljanje doseganja ciljev,
spremljanje izvajanja na podlagi podatkov iz REK obrazcev
- merila za ugotavljanje doseganja ciljev, št. zaposlitev, starostna struktura, delež žensk
/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona /

7. ZUNANJI STROKOVNJAK ALI PРАВNA OSEBA

Pri pripravi predloga zakona nista sodelovala zunanji strokovnjak ali pravna oseba.

7.1 Znesek, ki ga je prejel: /

8. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem portalu E-demokracija v času od 21. 9. do 25. 9. 2017. V tem času pripomb na objavljeni predlog zakona ni bilo.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Anja KOPAČ MRAK, ministrica,
- Peter POGAČAR, državni sekretar,
- Martina VUK, državna sekretarka,
- mag. Jurij SNOJ, v.d. generalnega direktorja Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
- Damjana ŠARČEVIĆ, vodja Sektorja za zaposlovanje in migracije.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNEM UKREPU NA PODROČJU TRGA DELA

1. člen

V Zakonu o interventnem ukrepu na področju trga dela (Uradni list RS, št. 90/15) se v 4. členu letnica »2017« nadomesti z letnico »2019«.

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV K ČLENOM

K 1. členu:

S tem členom se spreminja obdobje veljavnosti osnovnega Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela (Uradni list RS, št. 90/15), s čimer se bo podaljšala možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca, katere namen je s spodbujanjem zaposlovanja starejših oziroma z večjim vključevanjem neaktivnih delovno sposobnih prebivalcev na trg dela prispevati k zmanjšanju negativnih učinkov staranja prebivalstva ter k spodbujanju čim kasnejšega umika starejših s trga dela. Spodbudo lahko delodajalci uveljavljajo za vse zaposlitve, sklenjene pod zakonsko določenimi pogoji, in sicer za (največ) prvih 24 mesecev zaposlitve. Veljavnost zakona je omejena do 31. 12. 2017, s to spremembo pa se podaljšuje še za dve leti, t.j. do 31. 12. 2019; navedeno pomeni, da bo mogoče spodbudo uveljaviti za vse zaposlitve, sklenjene do vključno 31. 12. 2019.

Predlog tega zakona v osnovnem predpisu ne spreminja ciljne skupine oseb, za zaposlitev katerih je mogoče uveljaviti navedeno spodbudo. Ciljno skupino oseb še vedno predstavljajo brezposelne osebe, starejše od 55 let, ki so vsaj šest mesecev pred zaposlitvijo prijavljene v evidenci brezposelnih oseb. V primeru zaposlitve takšne brezposelne osebe v času veljavnosti zakona lahko delodajalec ne glede na sistemske predpise, ki določajo obveznost plačila prispevkov za posamezna socialna zavarovanja, uveljavi spodbudo v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost (t.j. prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti). Za slednje se ne zahteva zaposlitev za nedoločen čas, ampak lahko delodajalec omenjeno spodbudo uveljavi za vsakršno zaposlitev starejše brezposelne osebe, ne glede na čas njenega trajanja. Delodajalec lahko spodbudo v trajanju največ 24 mesecev uveljavi tudi v primeru več zaporedoma in za določen čas sklenjenih pogodb o zaposlitvi, če je oseba pri tem delodajalcu celoten čas zaposlena brez vmesnih prekinitev.

Nespremenjeni ostajajo tudi veljavni pogoji za uveljavitev spodbude, v skladu s katerimi je do nje upravičen delodajalec, ki zadnje tri mesece pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo ni začel postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi ali odpovedal pogodbe o zaposlitvi delavcem iz poslovnih razlogov, ki pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo ni imel blokiranega transakcijskega računa 30 ali več zaporednih dni in ki je v zadnjih šestih mesecih pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi s starejšo brezposelno osebo redno izplačeval plače in plačeval obvezne prispevke za socialno varnost zaposlenim.

Predlog zakona ohranja tudi taksativno določen nabor spodbud za zaposlovanje, s katerimi ta spodbuda ni združljiva, in sicer spodbudo za zaposlovanje iz drugega odstavka 5. člena Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2017, spodbudo za zaposlovanje na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo iz 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, spodbudo za zaposlovanje za nedoločen čas iz prvega odstavka 39. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A) ter spodbudo za zaposlovanje iz 74. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, zaradi česar delodajalci tudi v nadalje ne bodo mogli biti hkrati upravičeni do omenjenih spodbud.

S podaljšanjem veljavnosti zakona se podaljšuje tudi obdobje začasne neuporabe določbe 156. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B in 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17), ki prav tako določa spodbudo za zaposlovanje starejših delavcev, in sicer v obliki delne oprostitve plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

K 2. členu:

Člen določa trenutek uveljavitve predloga zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

4. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2016 in velja do 31. decembra 2017.